

عنوان مقاله:

بررسی جایگاه تکتونیکی و ماهیت سنگ های گرانیتی مجموعه پلوتونیک ملایر

محل انتشار:

چهارمین همایش زمین شناسی و محیط زیست (سال: 1387)

تعداد صفحات اصل مقاله: 7

نویسندگان:

رضا دیوسالار - دانشجوی کارشناسی ارشد پترولوژی دانشگاه تهران

سمیه توکلی

خلاصه مقاله:

گرانیت‌های ملایر به عنوان بخشی از رخدادهای پلوتونیسم در محدوده‌ی شمال زون سنندج- سیرجان و در موقعیت عرض جغرافیایی $34^{\circ}18'$ - $34^{\circ}00'$ و طول $48^{\circ}52'$ - $48^{\circ}30'$ واقع شده است. این توده حلقه ارتباطی بین باتولیت الوند و گرانیتوئید بروجرد بوده و بررسی ماهیت، منشأ و جایگاه تکتونیکی آن در مقایسه با مناطق ذکر شده و سایر نقاط زون سنندج- سیرجان حائز اهمیت می باشد. با انجام مطالعات متعددی روی تاریخچه‌ی تکتونوماگمایی زون سنندج- سیرجان توسط محققین در نقاط مختلف این زون، تشکیل توده‌های نفوذی به همگرایی ورقه‌ای و ورقه‌ای ایران همراه با فروانش نئوتتیس در غرب منطقه‌ی سنندج- سیرجان در اواخر ژواراسیک- اوایل کرتاسه نسبت داده شده است. بررسی ژئوشیمی عناصر اصلی و فرعی روی سنگ‌های گرانیتی ملایر مشخص شد که این توده‌های گرانیتی در یک محیط فشارشی همچون حاشیه فعال قاره‌ای و در منطقه‌ی همگرایی ورقه‌ای اقیانوسی و قاره‌ای، در کمان ماگمایی حاشیه قاره تشکیل شده اند. نسبت بالای LILEs/ HFSEs و آنومالی منفی Sr, Ba, Ta, Nb تأیید کننده ارتباط آنها با منطقه‌ی فروانش و نشانه نقش پوسته در تشکیل و تحول ماگمای گرانیتی است. طیف وسیع ترکیب کانی شناختی در مطالعات پتروگرافی و تنوع مشاهده شده در مطالعات صحرایی و ماهیت کالک- الکالین پتاسیم بالای آنها تأییدی است بر شباهت گرانیت‌های ملایر با گرانیت‌های کمان حاشیه قاره‌ای نوع آندی و در نتیجه نقش ماگمای مافیک گوشته فوقانی و حرکات تکتونیکی در تشکیل و تحول ترکیبی ماگمای منشأ آنها. علاوه بر این حضور توده مافیک در بخش جنوب شرقی گرانیت‌های ملایر و حضور انکلاوهای ماگمایی مافیک، دایک‌های دلریتی و لامپروفیری متعدد نشانه‌هایی دیگر از تأثیر ماگمای مافیک در تشکیل و تحول گرانیت هاست. بدین ترتیب می توان نتیجه گرفت که گرانیت‌های منطقه مورد مطالعه در اثر حرکات تکتونیکی و تأثیر مستقیم ماگمای مافیک، در یک کمان ماگمایی حاشیه فعال قاره‌ای و وقوع آناتکسی در رسوبات و مواد پوسته‌ای تشکیل شده اند.

کلمات کلیدی:

گرانیت‌های ملایر، ژئوشیمی عناصر کمیاب، حاشیه فعال قاره‌ای، گرانیت‌های نوع آند، ماگمای مافیک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/58666>

